

CHUẨN BỊ NGHE GIẢNG – MÔ TẢ GIAI ĐOẠN CẦN THIẾT CHO VIỆC NGHE GIẢNG CHỈNG CẢ HỌC VIÊN

TS. Lê Thị Linh Trang ()*

Nghe giảng có hiệu quả là học sinh chú ý cá nhân mình vào những cái mới, cái khó để vượt bản thân sao cho nắm chắc lý thuyết và có thể ứng dụng bài giảng của giảng viên trình bày.

Việc chuẩn bị nghe giảng sẽ giúp học sinh phát hiện ra những nội dung học sinh chú ý cá nhân mình trong bài giảng, tránh việc thiếu hụt ghi chép; và tận dụng thời gian khi tham gia vào hoạt động học trên lớp. Việc chuẩn bị trước càng phát huy được vai trò chủ động tích cực của học sinh, đóng góp vào phương pháp dạy học tích cực của giảng viên và sẽ đem lại hiệu quả cao cho quá trình học tập của học viên.

Việc chuẩn bị nghe giảng gồm các nội dung và quy trình sau:

Bước 1: Xem lại bài giảng trước đó

Vì nội dung các bài học luôn nằm trong mạch liên tục, xem lại bài trước nắm vững các kiến thức và ứng dụng những kiến thức mới. Nhờ vậy học sinh dễ dàng nắm vững những tài liệu đã học nghe giảng và tiếp thu kiến thức, học sinh sẽ có thể lĩnh hội nội dung bài học mới một cách nhanh chóng, có thể ứng dụng.

Bước 2: Nghiên cứu trước về nội dung bài giảng mới

Hiệu quả này sẽ giúp học viên làm quen với nội dung bài giảng sắp nghe và có thể đánh dấu những chỗ khó học không hiểu, những nội dung trọng tâm nội dung cần cần chú ý.

Làm quen với nội dung bài giảng sắp nghe bằng cách:

- Xem qua tên chủ đề bài giảng
- Đọc các câu hỏi của bài ghi trong sách, giáo trình

(*) Phó Trưởng Khoa Dân Văn và Công tác Xã hội, Học viện Cán bộ Thành phố Hồ Chí Minh

- Các tài liệu và văn bản sẽ trình bày trong bài giảng sẽ giúp
- Phát hiện những nội dung mới, những vấn đề khó khăn và vấn đề mà mình tâm đắc.

Bài 3: Kiểm tra lại những câu hỏi học tập làm các bài tập trong giáo trình, và tập ghi lại quy trình những vấn đề khó khăn đã phát hiện

Đây là bước then chốt trong việc học có thể tích cực, chủ động, và tích cực tham gia bài giảng với giảng viên và những người cùng học. Dùng các biện pháp “Brain storming” – “bão não”, tự mình – những việc đã học được “vùng phát triển” của bản thân. Một khi những việc đã tự thân suy nghĩ một cách thụ động thì sự tiếp cận và những nhanh chóng hơn, mau hiểu và hơn khi nghe được nghe giảng.

Bài 4: Xây dựng câu hỏi và những chú ý trong khi nghe giảng.

Trong việc kiểm tra lại, xác định cái gì cần hiểu, hiểu bản là cách học và nắm vững vấn đề, phát triển khả năng suy nghĩ và tư duy cá nhân của mình. Có thể đặt câu hỏi như sau:

- Câu hỏi “Như thế nào?” giúp ta hiểu được hiểu bản chất của sự vật hiện tượng hoặc những khâu chủ yếu của một quá trình.
- Câu hỏi “Tại sao?” giúp ta hiểu nguyên nhân của vấn đề.
- Câu hỏi “Làm gì?” giúp ta hiểu cách vận dụng, ý nghĩa thực tiễn của tri thức.

Bài 5: Xác định công việc cần làm trong khi nghe giảng: lắng nghe, ghi chép, vẽ hình ảnh, sơ đồ, “mind - map” – thiết lập bản đồ tư duy, phát biểu trả lời câu hỏi, ... đặt câu hỏi cho người giảng.

Bài 6: Chú ý các điểm cần ghi nhớ khi nghe giảng.

Bài 7: Xác định cách nghe hợp lý và chú ý tâm trạng tiếp thu bài giảng.

Như vậy, nội dung chủ yếu của việc chú ý khi nghe giảng là: tập trung và nghiên cứu nội dung bài giảng, xác định nội dung cần tiếp thu nghe hiểu, nội

dung c n ghi chép y , n i dung c n tóm t t v.v... i u ó m b o cho vi c nghe gi ng hoàn toàn ch ng và t hi u q a cao. Ch ng nghe gi ng t t còn giúp h c viên có tâm th t t s n sàng và t tin cùng v i gi ng viên gi i quy t v n trong gi h c, t ó góp ph n t o nên nh ng gi h c sinh ng trên l p, kích thích c ng c tích c c cho c trò và th y. Chính ph ng pháp h c này c a h c viên c ng s góp ph n òi h i i ng gi ng viên s không ng ng trau d i nâng cao trình , n ng l c, k n ng c a h . Và h n h t, chu n b nghe gi ng và nghe gi ng ch ng là i u h t s c phù h p v i i t ng ng i h c có trình , có nhi u kinh nghi m th c ti n nh h c viên c a H c viên Cán b . Tuy nhiên nó ng th i c ng òi h i m t thái h c t p nghiêm túc, nh ng k n ng h c t p nh t nh và nh t là ph i ch u khó dành th i gian cho vi c h c.